

Europejski kodeks łączności elektronicznej (od redaktora prowadzącego)

Oddajemy w Państwa ręce kolejny już numer „internetowego Kwartalnika Antymonopolowego i Regulacyjnego” z serii regulacyjnej a dedykowany rynkowi telekomunikacyjnemu, a dokładniej rynkowi łączności elektronicznej. Ta ważna dziedzina prawa i ekonomii znalazła swoje stałe miejsce wśród zagadnień poruszanych na łamach iKAR-a. Pomimo że numer jest bez wątpienia szczególny, w całości został bowiem poświęcony nowej dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej. Podkreślimy, dyrektywy mającej pierwszoplanowe znaczenie dla europejskiego rynku łączności elektronicznej. Dlatego też, wszystkie zamieszczone w numerze artykuły podejmują analizę węzłowych zagadnień uregulowanych w Europejskim kodeksie łączności elektronicznej. Z satysfakcją odnotowuję, że jest to pierwsza w Polsce kompleksowa analiza prawna nowych ram regulacyjnych rynku łączności elektronicznej zawartych w Europejskim kodeksie łączności elektronicznej.

Przyczynkiem do powstania prezentowanego numeru iKAR-a była konferencja pn. „Europejski kodeks łączności elektronicznej – implementacja w prawie polskim”, która odbyła się w Warszawie 24 czerwca 2019 roku. Konferencja została zorganizowana przez Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych (CARS) działające na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) działające na Wydziale Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Wydarzenie to zgromadziło wyjątkowe grono osób związanych z rynkiem telekomunikacyjnym. Począwszy od przedstawicieli władzy wykonawczej, regulatora – UKE, prawników, ekonomistów, po naukowców z różnych dziedzin wiedzy. Można zaryzykować stwierdzenie, że konferencja ta była swoistym rodzajem publicznych konsultacji na temat implementacji dyrektywy ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej do prawa krajowego. Szersze omówienie tej konferencji, autorstwa Andrzeja Nałęczca, znalazło się w sprawozdaniu, do którego odsyłam.

Jednym z największych *novum* dyrektywy ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej jest zmiana jej celów w stosunku do poprzednich dyrektyw. Kluczowa zmiana obejmuje kwestie promowania inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości. Stąd artykuł poświęcony modyfikacji celów polityki regulacyjnej autorstwa Wojciecha Krupy otwiera prezentowany numer kwartalnika. Autor analizuje, jakie przyczyny stoją za zmianami w stosunku do dotychczasowej polityki regulacyjnej, a także jaki może być ich wpływ na funkcjonowanie rynku łączności elektronicznej w UE. W artykule odniesiono się również do zjawiska rosnącej roli platform internetowych i próby objęcia regulacjami dostawców usług OTT. Problematyka sieci o bardzo dużej przepustowości jest przedmiotem rozważań kolejnego artykułu autorstwa Andrzeja Nałęczca. Autor zwraca uwagę, że sieci o bardzo dużej przepustowości, składają się z elementów światłowodowych doprowadzonych do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi. Realizacja tych sieci wiąże

się z wysokim ryzykiem, którego obniżenie Europejski kodeks łączności elektronicznej umożliwia poprzez przynajmniej częściową deregulację odnoszącą się do zarówno symetrycznych, jak i asymetrycznych instrumentów regulacyjnych.

W artykule redaktora prowadzącego dokonano analizy krajowego organu regulacyjnego w świetle Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej. Omówiono w nim te przepisy, które mają konstytutywny charakter dla krajowego organu regulacyjnego. Ważną częścią tego opracowania jest wskazanie, że prawodawca unijny wzmocnił dotychczasową pozycję krajowego organu regulacyjnego poprzez nie tylko zagwarantowanie mu większej niezależności, lecz także rozszerzenie jego zadań i kompetencji. Uwagi końcowe tego artykułu otwierają pole dla dalszej dyskusji na temat europejskiego organu łączności elektronicznej. Opracowanie Jakuba Woźnego na temat kategoryzacji usług łączności elektronicznej wprowadza nas w ważne zagadnienie zakresu stosowania Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej. Autor uważa, że nowa definicja nie spełnia pokładanych w niej nadziei. Spowodowane jest to jednoczesnym zachowaniem kryterium technologicznego (przekazywanie sygnałów w sieciach łączności elektronicznej) z wprowadzeniem kryterium funkcjonalnego (usługa łączności interpersonalnej), co pogłębia trudności interpretacyjne. W konsekwencji definicja usługi łączności elektronicznej nie stanowi rewolucyjnego środka, który miał zapewnić realizację celów wyznaczanych w omawianej dyrektywie.

W kolejnym tekście autorstwa Artura Salberta odniesiono się do nowych regulacji dotyczących świadczenia usługi powszechnej. Autorowi udało się ukazać, jak istotne stały się zmiany w sposobie zapewnienia dostępu do usługi powszechnej na tle poprzednich regulacji. Ostatni tekst Xawerego Konarskiego dotyczy niezwykle aktualnego zagadnienia ochrony danych osobowych i prywatności użytkowników usług OTT (usług łączności interpersonalnej) w świetle Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej. Autor analizuje rozwój tzw. usług *Over-the-Top* (OTT), określanych również jako „usługi świadczone ponad siecią”, które nie są dostarczane przez dostawcę Internetu (*Internet Access Provider, ASP*), do którego użytkownik jest podłączony, ale przez podmiot trzeci – właśnie dostawcę usług OTT.

W ostatniej części numeru zamieszczono wspomniane na wstępie sprawozdanie z konferencji pn. „Europejski kodeks łączności elektronicznej – implementacja w prawie polskim”, autorstwa Andrzeja Nałęcza, oraz chronologiczny wykaz najważniejszych aktów prawnych Unii Europejskiej dotyczących rynku telekomunikacyjnego (łączności elektronicznej). Wykaz ten uświadamia nam jak długą drogę przeszła UE, aby osiągnąć obecny stan rynku łączności elektronicznej.

W tym miejscu chciałbym serdecznie podziękować wszystkim Autorom artykułów i innych materiałów zamieszczonych w numerze. Szczególne podziękowania kieruję także do Recenzentów, których trudna praca pozwoliła na udoskonalenie kształtu naszej publikacji.

Życzę owocnej lektury.

Mateusz Chołodecki

grudzień 2019 r.